

Nyílt Lapok 2006/1
Az Echo Innovációs Műhely munkatanulmány sorozata

**Fejér megye drogellenes programja
2006-2008**

© Copyright Echo Nonprofit Network, 2006

A „Nyílt Lapok” az Echo Innovációs Műhely közhasznú egyesület műhelytanulmány sorozata. Elsődleges célja, hogy közreadja azokat az elméleti és gyakorlati eredményeket, tanulmányokat, melyek az Echo Nonprofit Network projektjei során készültek és úgy gondoljuk, hogy más civil szervezetek számára is hasznosíthatók.

A műhelytanulmányok nem tudományos közlemények, eredetileg nem publikációs szándékkal készültek, hanem valamilyen kutatási vagy fejlesztési program szakértői háttéranyagként, módszertani segédleteként vagy alapozó tanulmányaként. Éppen ezért a műhelytanulmányok kéziratnak minősülnek, hivatkozni ennek figyelembevételével csak a feltüntetett szerzők, annak hiányában a tanulmányt jegyző szervezet engedélyével lehet.

A tanulmányokkal, jelentésekkel kapcsolatos megjegyzéseket, hozzászólásokat és kritikákat a szerzők és az Echo Nonprofit Network szívesen fogadja.

Ha kapcsolatba szeretne kerülni nonprofit műhelyünkkel, vagy ha tanulmánnyal kapcsolatban további információra van szüksége, kérjük írjon az info@echosurvey.hu címre vagy keressen bennünket a www.echonetWORK.hu honlapon található kontaktok valamelyikén.

A szerzők és az Echo Nonprofit Network a műhelytanulmány másodlagos közlésével, sokszorosításával, más tanulmányok részeként való felhasználásával kapcsolatos szerzői jogokat fenntartja magának.

Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

Drogellenes operatív program 2006-2008

Készítette:

2006. március 27.

1. A drogstratégiára épülő operatív program szükségessége

A megyei drogstratégia célja, hogy a jelen állapotának, igényeinek és lehetőségeinek tudatában az önkormányzat és a drogügyekben érintett intézmények, szervezetek szándékait meghatározza egy-egy terület, ellátandó feladat funkcióinak és formáinak fenntartására, vagy - ha hiányzik – megteremtésére. A stratégia a szükségletek, a feladatok, a megoldási módok számbavétele, továbbá olyan döntéshozatali elvek, irányok meghatározása, amely megvalósulása során a meglévő erősségeink megőrizhetők, a hiányosságok pótolhatók és a felnövekvő korosztályok számára az egészséges fejlődési lehetőségek biztosíthatók. Ezek önmagukban még nem biztosítják a drog közösségi ártalmainak csökkentését, szükség van egy elfogadott operatív programra is, mely részleteiben, program szinten fejti ki a stratégiai célok megvalósításának lépéseit.

2003-ban megalakult a Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum, mely első fő feladatának a Fejér megyei helyzetkép feltárására alapozva, a Nemzeti Stratégiával összhangban a megyei drogstratégia megalkotását tekinti. A megyei drogstratégia megalkotása három fázisban zajlott: a) helyzetfeltárás; b) stratégia alkotás; c) operatív program készítése.

A Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum 2003 őszén elkészítette a megyei droghelyzetképet, majd 2004. év során erre alapozva szakmai munkacsoportok segítségével elkezdte kidolgozni a megyei drogstratégiát, mely 2005-ben elfogadásra is került. Erre alapozva indult el az operatív programozás, melynek első változatát foglalja össze ez a dokumentum.

Az egzakt és reális drogstratégia megszületése érdekében fontos, hogy a KEF munkája a megye széles nyilvánossága előtt is ismert legyen, mert így a drogprobléma kezelésébe integrálhatók a lakossági vélemények, mobilizálhatók a helyi erőforrások, valamint garantálható a szükséges társadalmi és szakmai kontroll is, ennek megfelelően a végső operatív program csak a társadalmi vita után válik elfogadhatóvá.

Az operatív program szellemiségét tekintve, csakúgy, mint a megyei drogstratégia a megye egészére koncentrál, nem csupán a Megyei Önkormányzatra és annak intézményeire.

2. Az operatív program célja

Az operatív program célja, hogy a stratégia céljait megvalósítsa a gyakorlatban az alábbi stratégiai alapelvek mentén:

- a megyei drogstratégiából fakadóan az operatív program is a tágan értelmezett drogproblémával foglalkozik, kiterjed a **legális és illegális** szerhasználatra egyaránt
- a stratégiában alapvető fontosságú az **együttműködés és partnerség** a drogügyekben érintett és a drogproblémával foglalkozó intézmények, szervezetek, civil közösségek között
- a stratégia hatékonyságának alapfeltétele a folyamatos **monitoring** lehetőségének megteremtése (rendszeres véleménykérés, folyamatkövetés, kutatás, adatgyűjtés stb.)
- a megyei drogstratégia és annak feladatai **összhangban** állnak a nemzeti drogstratégiával, a megyében már elkészült városi drogstratégiákkal és a Fejér megyei szociális szolgáltatástervezési koncepcióval valamint a bűnmegelőzési koncepcióval.

A megyei drogellenes operatív program prioritásai a Nemzeti Stratégia és Dunaújváros illetve Székesfehérvár Megyei Jogú Városok stratégiai célrendszerével összhangban az alábbi:

1. A helyi társadalom váljon érzékenyebbé a drogkérdések hatékony kezelése iránt, a megye növelje problémamegoldó készségét a drogprobléma visszaszorításában. A kulcsfogalom: TÁRSADALMIASÍTÁS – Ezt a célt szolgálja a „**Közösség és együttműködés**” prioritás.
2. Esélyt kell teremteni arra, hogy a felnövekvő generációk képessé válhassanak egy produktív és aktív életstílus kialakítására a megyében és a megye településein, valamint a legális és illegális drogok visszaszorítására. A kulcsfogalom: PREVENCIÓ. Ezt a célt szolgálja az „**Egészségfejlesztés**” prioritás.
3. Segíteni kell a drogokkal kapcsolatba kerülő és a drogproblémákkal küzdő egyéneket és családokat a szociális munka, a gyógyítás és a rehabilitáció útján a szenvedély leküzdésében. A kulcsfogalom: GYÓGYKEZELÉS. Ezt a célt szolgálja a „**Kezelés és rehabilitáció**” prioritás.
4. Csökkenteni kell a drogokhoz való hozzáférés lehetőségét a megyében, illetve a meglévő szabályok betartását szigorítani kell. A kulcsfogalom: KÍNÁLATCSÖKENTÉS. Ezt a célt szolgálja az operatív program „**Kínálatcsökkentés**” prioritása.

A fentiek figyelembe vételével az operatív program elsősorban azt a célt szolgálja, hogy:

- Fejér megyében a drogfogyasztók számának emelkedésében tapasztalható növekedés lelassuljon, megálljon középtávon, hosszabb távon pedig lehetőség szerint csökkenjen.
- A kezelésbe került drogfogyasztók száma növekedjen. Ez középtávon a terápiás intézmények és szociális ellátási kapacitások optimalizálását jelenti, hosszú távon a hiányzó ellátási formák megteremtését és a kapacitás jelentős bővítését célozza, annak érdekében, hogy minden rászoruló elérhető közelségben hamar hozzájuthasson a megfelelő ellátásokhoz.
- A települési (helyi társadalmi) károk mérséklődjenek. Középtávon cél a társadalmi károk kis mértékű mérséklése, hosszú távon jelentős csökkentése, mert a megye lakosai és a települési közösségeik nagymértékben ki vannak téve az egészségügyi, kriminális, szociális és szemléletbeli károk hatásainak.

3. Akciókörzetek és a fejlesztés területi irányai

A megyei stratégia értelmében a hatékony megyei szintű programozás igényli, hogy a megyét ne homogén területi egységnek tekintsük, hanem határoljunk le szűkebb területi egységeket. Kézenfekvő megoldás lenne kistérségek szintjén célozni a stratégiai kérdéseket, csak hogy a tíz Fejér megyei kistérségből ötben (Gárdonyi, Adonyi, Abai, Enyingi, Ercsi) a drogellenes munka legelemibb feltételei sem adóttak.

Minden szempontot figyelembe véve (de a humánszolgáltató intézmények területi elhelyezkedését prioritásnak tekintve) négy drogellenes tervezési és akciókörzet kialakítása adott, székesfehérvári, dunaujvárosi, bicskei és móri központtal. Sárbogárdon pedig rövid időn belül – ezen operatív program végrehajtásának előfeltételeként – kell létrehozni az ötödik akciókörzetet.

Drogellenes körzetek:	Székesfehérvári	Dunaújvárosi	Bicskei	Móri	Sárbogárdi
Kistérség	Székesfehérvári Gárdonyi Enyingi Abai	Adonyi Dunaújvárosi Ercsi	Bicskei	Móri	Sárbogárdi
Szükséges intézményi fejlesztés	Drogambulancia Rehabilitációs intézmény				
Szükséges szolgáltatás-fejlesztés		Szenvedélybetegek közösségi ellátása	Alacsonyküszöbű Szenvedélybetegek közösségi ellátása	Alacsonyküszöbű Szenvedélybetegek közösségi ellátása	Alacsonyküszöbű Szenvedélybetegek közösségi ellátása
Szükséges szervezet-fejlesztés			Térségi KEF	Térségi KEF	Térségi KEF

4. Részletes operatív programok

Közismert, hogy a drogellenes munka széles társadalmi összefogással lehet csak sikeres, mely munkában az önkormányzatoknak, a formális és informális helyi közösségeknek, az állami intézményeknek és a társadalmi szervezeteknek egyaránt részt kell vállalni. A stratégiában megfogalmazottak megvalósítása nem csak a Fejér Megyei Önkormányzat felelőssége, hanem a megye valamennyi érintett intézményének és közösségeinek a közös feladata. Ugyanakkor a Megyei Önkormányzat nyilván csak a saját intézményrendszere vonatkozásában vállalhat kötelezettséget a többi térségi szereplő esetében csak ajánlással, javaslattal élhet.

I. Prioritás: Közösség és együttműködés

a) A megyében létező Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok (KEF) működtetése

Ahhoz, hogy a szakmai munka a megye egész területén biztosítva legyen, fontos a meglévő szakmai fórumok támogatása, és működtetése, mely elsősorban a helyi önkormányzatok feladata, ide értve a folyamatos pályázati munkát is. (A megyében jelenleg két városi: székesfehérvári, dunaújvárosi és a Fejér megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum működik). A koordináció, a rendszeres szakmai találkozások, egyeztetések nélkülözhetetlen kellékei a hatékony munkának.

Intézkedés:	Helyi Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok működtetése
Határidő:	Folyamatos
Felelős:	Helyi önkormányzatok (székesfehérvári, dunaújvárosi, Fejér megyei)
Együttműködő:	Dunaújvárosi KEF, Székesfehérvári KEF, Fejér megyei KEF

Intézkedés:	Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok közötti egyeztetés
Határidő:	Folyamatos
Felelős:	Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
Együttműködő:	Dunaújvárosi KEF, Székesfehérvári KEF, Fejér megyei KEF

b) A hiányzó települési illetve kistérségi KEF-ek életre hívása

Azokban a kistérségekben, amelyeket a stratégia akció körzeteknek nyilvánított, és még nem rendelkeznek Kábítószerügyi Egyeztető Fórummal, mielőbb meg kell alakítani azokat. Ehhez jó alapot biztosít az országosan évente kiírásra kerülő a KEF-ek létrehozását és működtetését segítő pályázat.

Intézkedés:	A Fejér Megyei KEF szakmai és módszertani segítséggel szolgáljon a kisvárosi és/vagy kistérségi KEF-ek kialakításához.
Határidő:	Folyamatos
Felelős:	Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
Együttműködő:	Dunaújvárosi KEF, Székesfehérvári KEF, Fejér megyei KEF

c) A közösségi bűnmegelőzéshez kapcsolódva együttműködés a Fejér Megyei Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Bizottsággal

A párhuzamosságok, és szakmai viták elkerülése érdekében valamint az anyagi források minél hatékonyabb felhasználása érdekében együttműködést kell kialakítani a Fejér Megyei Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Bizottsággal, hogy megtaláljuk a közös munka, és beavatkozási lehetőségek perspektíváit. Ez részben kölcsönös állandó meghívottakon, részben pedig közös üléseken keresztül valósulhat meg.

Intézkedés: A Fejér Megyei KEF vegye fel a kapcsolatot és kezdje meg a tárgyalásokat.
 Határidő: Folyamatos
 Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
 Együttműködő: Fejér Megyei Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Bizottság, Fejér Megyei KEF

d) Weblap, Internetes dokumentumtár és linkgyűjtemény

Sem az információk széles körű terjesztése sem a szakemberek közötti kapcsolattartás nem képzelhető el egy rendszeresen karbantartott megyei drogportál létrehozása nélkül. Ennek működtetésére alkalmas a Megyei Önkormányzat internetes honlapja, amelynek Közbiztonság címszava alatt már megtalálhatók információk a Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórumról.

Intézkedés: A Megyei Önkormányzat tegye lehetővé az Operatív Program, valamint a megyét érintő fontos drogügyi információk közzétételét a Megye honlapjának elkülönített részén.
 Határidő: Folyamatos
 Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
 Együttműködő: Fejér Megyei Önkormányzat, Fejér Megyei KEF

e) Információs csatornák fejlesztése - Tájékoztató kiadványok készítése, terjesztése

A drogprobléma társadalmasítását segíti elő egy olyan megyei kiadvány elkészítése, mely elsősorban a tanulókhöz és a szülőknek szól, drogokról, a probléma kezelésének módjairól, illetve a segítő helyekről. A kiadvány tervezett példányszáma forrásfüggő, de célszerű minél magasabb példányszámban kiadni.

A megyében dolgozó humánszolgáltató szakembereknek (orvosoknak, pedagógusoknak, szociális munkásoknak, védőnőknek stb.) és intézményeknek készüljön kiadvány a megyei droghelyzetről, a probléma kezeléséről, a segítő/támogatói/szolgáltatói háttér bemutatásával. Szükséges a Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórumot bemutató kiadvány aktualizált megjelenítése.

Intézkedés: Pályázati lehetőségek figyelése egy tanulóknak, szülőknek szóló kiadvány megjelentetése céljából
 Határidő: folyamatos
 Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
 Együttműködő: Fejér Megyei KEF, Fejér Megyei Önkormányzat

Intézkedés: Tájékoztató kiadvány a megyei humánszolgáltató szakembereknek

Határidő: 2007. december 31.

Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke

Együttműködő: Fejér Megyei KEF, Fejér Megyei Önkormányzat, drogügyben érintett intézmények, szervezetek

Intézkedés: Tájékoztató kiadvány a Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórumról

Határidő: 2006. június 30.

Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke

Együttműködő: Fejér Megyei KEF, Fejér Megyei Önkormányzat

f) E-mail levelezőlista

Fontos eszköz a szorosabb szakmai együttműködés és a hatékony kommunikáció elősegítése érdekében egy zárt rendszerű megyei drogügyi levelező lista létrehozása, (Ez azt jelenti, hogy az elektronikus leveleket a lista összes tagja egyidejűleg megkapja és olvashatja.)

Intézkedés: A Fejér Megyei KEF gyűjtse össze a potenciális listatagok elektronikus levélcímét és kérjen fel egy szakmai partnert a levelező lista moderálására.

Határidő: 2006. december 31.

Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke

Együttműködő: Fejér Megyei KEF, Fejér Megyei Önkormányzat, drogügyben érintett intézmények, szervezetek

g) Megyei média érzékenyítése, aktiválása

Cél, hogy a drogügyi témák a megyei médiában megjelenjenek. A több csatornán érkező üzenetek a hatékonyak, melyek nem elrettentő tartalmúak, hanem egyben a droghasználat alternatíváit is megjelölik. A nyomtatott és elektronikus médiában állandó vagy időszakos rovatot, műsort kellene fenntartani arra, hogy helyet biztosítson a drogellenes, és egészségfejlesztő témák, interjúk, tanulmányok és kutatások közlése számára.

Intézkedés: A Fejér Megyei Hírlappal együttműködve vizsgálják meg egy drogügyi rovat újraindításának lehetőségét

Határidő: Folyamatos

Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke

Együttműködő: Fejér Megyei Hírlap, Fejér Megyei KEF

Intézkedés: Elektronikus médiában való megjelenés lehetőségének megvizsgálása.

Határidő: Folyamatos

Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke

Együttműködő: Fejér Megyei KEF, Fejér megyei TV adások, rádiók

h) Megyei Konferencia

A Fejér Megyei Önkormányzat, a megyei települési döntéshozó testületek és a drogügyben érintett szakemberek számára évente egyszer konferenciát szükséges szervezni a kábítószer-probléma érzékenyítése céljából, illetve a döntéshozók és a szakemberek közelítése céljából. (A Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum 2004 és 2005 őszén már rendezett megyei konferenciát, a cél ennek a folytatása.)

Intézkedés:	Egy napos szakmai tanácskozás, konferencia szervezése
Határidő:	Évente egy alkalommal
Felelős:	Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
Együttműködő:	Fejér Megyei KEF, Fejér Megyei Önkormányzat, megyei települési önkormányzatok, drogügyben érintett szakemberek

i) Drogügyi referensek illetve KEF tagok, koordinátorok továbbképzése

A jelenlegi helyzetben az iskolai drogügyi koordinátorok számára létezik állam által finanszírozott továbbképzés, és szakmai segítségnyújtás. Az önkormányzatok drogüggyel foglalkozó munkatársai, referensei, illetve KEF tagjai, koordinátorai számára sajnos nincsen. Ennek a pótlása, és megszervezése fontos feladat lesz állami szinten. Megyei vonatkozásban a szakmai munka minőségét növelendő lehetővé kell tenni a drogügyi referensek, illetve KEF koordinátorok, KEF tagok továbbképzéseken való részvételét.

Intézkedés:	Az önkormányzatok drogüggyel foglalkozó munkatársai, referensei, a KEF tagok, és koordinátorok figyelmének felhívása a továbbképzési lehetőségekre.
Határidő:	Folyamatos
Felelős:	Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
Együttműködő:	Fejér Megyei KEF, Fejér Megyei Önkormányzat, székesfehérvári KEF, dunaújvárosi KEF, megyei települési önkormányzatok

Intézkedés:	Az önkormányzatok drogüggyel foglalkozó munkatársai, referensei, a KEF tagok, és koordinátorok meghívása a megyei konferenciára.
Határidő:	Évente egy alkalommal
Felelős:	Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
Együttműködő:	Fejér Megyei KEF, Fejér Megyei Önkormányzat, székesfehérvári KEF, dunaújvárosi KEF, megyei települési önkormányzatok

j) Közösségi egészségtervek kidolgozásának elősegítése

Ösztönözni szükséges, hogy készüljenek el a közösségi egészségtervek, amelyek alapját képezhetik a szélesebb körű prevenciós munkának is. Az egészségtervek készítéséhez szakértői anyagot illetve szaktanácsadói segítséget kell nyújtani az intézményeknek.

Intézkedés:	A Fejér Megyei Önkormányzat fenntartásában működő intézmények ösztönzése egészségtervek megírására
Határidő:	Források függvényében
Felelős:	Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
Együttműködő:	Fejér Megyei KEF, Fejér Megyei Önkormányzat, Fejér Megyei Önkormányzat intézményei

k) Szabadidős programok széles spektrumának megteremtése

A droghasználatot megelőző, helyettesítő tevékenységek megteremtése a cél, melyek választási lehetőséget szolgáltatnak a fiataloknak. A sporttevékenységek az egészséges életmódot szolgálják és egyben alternatívát nyújtanak. A probléma legtöbbször, hogy a kritikus esti órákban nincsenek már sportolási lehetőségek. A program kapcsolódik a Bűnmegelőzési Koncepció cselekvési tervéhez, mely megfogalmazta, hogy a Fejér Megyei Önkormányzat fenntartásában működő középiskolákban meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy azok milyen módon tudják rendelkezésre bocsátani tornatermeiket és egyéb sportolásra, kulturális program lebonyolítására alkalmas helyiségeiket szabadidős tevékenységre, sportolásra, illetve meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy ezen intézmények tudnak-e „nyitni” a lakókörnyezet felé.

Intézkedés:	Kapcsolódás a Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Bizottság programjához
Határidő:	2006. szeptember 1.
Felelős:	Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
Együttműködő:	Fejér Megyei KEF, Fejér Megyei Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Bizottság

Intézkedés:	A Megyei KEF vizsgálja meg az éjszakai sportprogramok megvalósításának lehetőségét
Határidő:	2006. december 31.
Felelős:	Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
Együttműködő:	Fejér Megyei KEF, Magyar Testnevelő Tanárok Országos Egyesülete Fejér Megyei Szervezet, Fejér Megyei Diáksport Szövetség

l) BV intézetből szabaduló drogfogyasztók reintegrációja

BV intézetből szabaduló drogfogyasztók reintegrációja érdekében szükséges az együttműködések fejlesztése a Megyei Munkaügyi Központ, az ellátó (támogató) helyek és a BV intézetek között, e tekintetben a Fejér Megyei KEF koordinációs feladatokat vállalhat fel.

Intézkedés:	A Megyei Párfogó-felügyelői Hálózat és a Megyei Munkaügyi Központ bevonásával kezdődjön egyeztetés.
Határidő:	2007. december 31.
Felelős:	Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
Együttműködő:	Fejér Megyei KEF, Fejér Megyei Munkaügyi Központ, Fejér Megyei Igazságügyi Hivatal

m) Védett munkahelyek létrehozása

Szakmai és információs segítséget kell nyújtani azoknak a szervezeteknek, intézményeknek, akik védett munkahelyet működtetnek, vagy működtetnének. Támogatni kell a feladatot felvállalókat forráskeresés biztosításával.

Intézkedés:	Védett munkahelyek feltérképezése a megyében. Tájékoztatás a védett munkahelyek kialakításához forrást biztosító pályázatokról.
Határidő:	Folyamatos
Felelős:	Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
Együttműködő:	Fejér Megyei KEF

II. Prioritás: Egészségfejlesztés-prevenció**a) Felmérés a Fejér megyében futó prevenció programok elterjedtségéről**

Szükséges a megyében futó prevenció programok összegyűjtése. A modellértékű programok megismerése, és azok adaptálása más településen, más intézményben.

Intézkedés:	A megyében futó prevenció programok feltérképezése, modellértékű programok megismerése
Határidő:	2006. december 31.
Felelős:	Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
Együttműködő:	Fejér Megyei KEF, Fejér Megyei Önkormányzat, Fejér Megyei Pedagógiai Szakmai és Szakszolgáltató Intézet

b) Iskolai prevenció hatékonyságának erősítése

Segíteni és motiválni kell az iskolákat az ICSSZEM-OM pályázatok beadására, hogy minél több iskolai egészségfejlesztő program valósulhasson meg a megye iskoláiban, és ezek közül is kiemelten a vidéki iskolákban. A hivatalos iskolai drogügyi koordinátor továbbképzéseken túl biztosítani kell megyei szakmai konzultációs napokat – kapcsolódva a Megyei KEF konferencia sorozatához.

A 2005. évben meghirdetett rajz és írásmű pályázat megmozgatta megye diákjainak gondolkodását és fantáziáját, lehetővé tette, hogy a fiatalok átgondolják a droggal kapcsolatos ismereteiket, hozzáállásukat, kifejezzék elkötelezettségüket a drogmentes életvitel, az egészséges életmód mellett. A pályázaton benyújtott alkotások személyes üzenetek a saját és a többi korosztály számára, felhasználhatók az egészségtudatos nevelés eszközeként.

Intézkedés:	A Megyei KEF Hírlevél formájában fogalmazzon meg ajánlásokat a megye területén lévő közoktatási intézmények számára a pályázati lehetőségekről és annak fontosságáról a pályázati kiírást követő 15 napon belül
Határidő:	Igazodva a kiírásokhoz
Felelős:	Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
Együttműködő:	Fejér Megyei KEF, Fejér Megyei Önkormányzat, Fejér Megyei Pedagógiai Szakmai és Szakszolgáltató Intézet

- Intézkedés: A Megyei KEF hívja meg a Megye területén dolgozó drogügyi koordinátorokat a konferenciájára.
- Határidő: Igazodva a konferenciákhoz
- Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
- Együttműködő: Fejér Megyei KEF, Fejér Megyei Önkormányzat, megye területén dolgozó iskolai drogügyi koordinátorok
- Intézkedés: Kerüljön kiírásra évente a drogmentes életvitel, az egészséges életmód melletti elkötelezettségről szóló rajzok és írásművek megalkotását célzó pályázat, és a legjobbak részesüljenek díjazásban
- Határidő: Minden év szeptember 31. a pályázat kiírására
- Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
- Együttműködő: Fejér Megyei KEF, Fejér Megyei Önkormányzat, Fejér megyei középiskolák

c) Iskolai prevenció programok monitoringja

A hatékony drog-prevenció és egészségfejlesztő munka elengedhetetlen része a monitoring biztosítása. Erre minden drog-prevenció iskolai pályázat lehetőséget biztosít. A Megyei KEF foglalmazzon meg ajánlásokat a pályázó iskolák számára ezen módszer alkalmazására, illetve hogyan keressék meg azokat a szervezeteket és forrásokat, melynek segítségével mérhetővé válik a megelőző tevékenység hatékonysága.

- Intézkedés: Ajánlások megfogalmazása
- Határidő: 2006. december 31.
- Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
- Együttműködő: Fejér Megyei KEF, Echo Survey Szociológia Kutatóintézet

d) Komplex települési prevenció programok ösztönzése

Ösztönözni kell a megyei települési önkormányzatokat egészségnapok szervezésére ajánlások megfogalmazásával, melyet a Megyei KEF hírlevél formájában tegyen meg a vonatkozó pályázatok kiírását követő 15 napon belül.

- Intézkedés: A Megyei KEF Hírlevél formájában foglalmazzon meg ajánlásokat a megye területén működő települési önkormányzat számára a pályázati lehetőségekről és annak fontosságáról a pályázati kiírást követő 15 napon belül
- Határidő: Igazodva a kiírásokhoz
- Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
- Együttműködő: Fejér Megyei KEF, Fejér Megyei Önkormányzat, megyei települési önkormányzatok, ÁNTSZ Fejér Megyei Intézete

e) Szakmai napok a védőnői hálózat, a szociális gondozói hálózat, a nagycsaládosok egyesületeinek, és a gyermekvédelmi szolgálatok humán szakemberei számára

A családi prevenció a drogellenes szakmai munka fontos része. Lehetővé kell tenni a területen dolgozó, és a drog-problémával kapcsolatba kerülő humán szakemberek találkozását, konzultációját, együttműködését.

Egyrészt váljon elérhetővé ezen humán szakemberek részére a Megyei KEF konferencia, hogy a döntéshozókkal való kapcsolatukat erősítsük, másrészt részükre szakmai napok kerüljenek megrendezésre. A program kapcsolódik a Bűnmegelőzési Koncepció cselekvési tervéhez, mely a pártfogó felügyelői szolgálat, a rendőrség, a családokat segítő és támogató gyermekjóléti szolgálatok, a megyei gyermek- és ifjúságvédelmi koordinátorok, valamint az ifjúságsegítők és ifjúsági referensek között folyamatos – szükség szerint esetkezelésre is kiterjedő – együttműködését célozza meg.

Intézkedés: A Megyei KEF hívja meg a Megye területén dolgozó humán szakembereket a konferenciájára.

Határidő: Igazodva a konferenciákhoz

Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke

Együttműködő: Fejér Megyei KEF, Fejér Megyei Önkormányzat, megye területén dolgozó humán szakemberek

Intézkedés: Szakmai nap a humán szakemberek számára

Határidő: Évente egy alkalommal

Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke

Együttműködő: Fejér Megyei KEF, Fejér Megyei Önkormányzat, megye területén dolgozó humán szakemberek és munkáltatóik

f) Drogprevenációs alap létrehozása

A megyei drogprevenációs munka elősegítésére létre kell hozni egy elkülönített alapot (a rendelkezésre álló források függvényében), melynek felhasználása pályázati úton történik.

Intézkedés: Elkülönített drogprevenációs alap létrehozása és pályázat kiírása

Határidő: Források függvényében.

Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke

Együttműködő: Fejér Megyei KEF, Fejér Megyei Önkormányzat

g) Kistérségi szintű egyeztetés a droghasználat szempontjából veszélyeztetett csoportokról, részükre speciális prevenciós programok

Mivel egy-egy kistérségben egyes veszélyeztetett csoportok nagyobb valószínűséggel fordulnak elő, a településen belüli közösségnek és a szakmai együttműködések hálózatának számukra testre szabott programokat kellene kidolgoznia.

A legfontosabb veszélyeztetett csoportok a megyében: alkoholisták gyerekei, iskolából kimaradtak, halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek, bűncselekményekbe belesodródott gyerekek, hajléktalanok, három műszakban dolgozó ipari munkások, nagyvárosi lakótelepi gyerekek. Szükség van körükben a veszélyeztetettség mértékének feltárására, speciális prevenciós programok kidolgozására. Fontos, hogy a Megyei KEF kezdeményezze a kistérségi szintű egyeztetéseket a veszélyeztetett csoportok feltérképezésére és fogalmazzon meg ajánlásokat kistérségenként testre szabott programok kidolgozására.

Intézkedés: A droghasználat szempontjából veszélyeztetett csoportok feltérképezése, ajánlások megfogalmazása kistérségenként a testre szabott programok kidolgozására

Határidő: 2008. június 30.

Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke

Együttműködő: Fejér Megyei KEF, Fejér Megyei Önkormányzat, Fejér megyei kistérségek

h) Komplex prevenció programok Kollégiumokban, Lakásotthonokban, Gyermekotthonokban

A droghasználat szempontjából veszélyeztetettnek számítanak a kollégiumokban, és a gyermekvédelmi szakellátásban élő fiatalok. A Fejér Megyei Önkormányzatnak kiemelt figyelmet szükséges fordítani a saját fenntartású intézményeire e tekintetben. A Megyei KEF felkutatja azokat a humán és anyagi erőforrásokat, melyek elősegíthetik a komplex prevenció programok megvalósulását ezen fiatalok részére.

- Intézkedés: Humán és anyagi erőforrások felkutatása, mely révén komplex prevenció programok valósulhatnak meg a Fejér Megyei Önkormányzat fenntartásában működő kollégiumokban, a Lakásotthon-hálózatban és a Gyermekotthonban
- Határidő: 2007. június 30.
- Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
- Együttműködő: Fejér Megyei KEF, Fejér Megyei Önkormányzat, a Fejér Megyei Önkormányzat fenntartásában működő kollégiumok, Fejér Megyei Lakásotthon-hálózat, Fejér Megyei Gyermekotthon,

III. Prioritás: Kezelés és rehabilitáció

a) A Fejér Megyei Önkormányzat és a két megyei jogú város együttműködése a drogambulancia létrehozása érdekében

Közös elhatározás és szakmai egyeztetés szükséges ahhoz, hogy a megye területén elkezdhessen működni a drogambulancia. A Megyei KEF szorgalmazza a konkrét tárgyalások folytatását a Megyei Önkormányzat, a két Megyei Jogú Város Székesfehérvár és Dunaújváros bevonásával.

- Intézkedés: Egyeztető megbeszélés szervezése
- Határidő: 2006. december 31.
- Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
- Együttműködő: Fejér Megyei Önkormányzat, Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata, Fejér Megyei KEF Dunaújvárosi KEF, Székesfehérvári KEF, Fejér Megyei Szent György Kórház, Székesfehérvári Zöld Alma Egészségfejlesztő Alapítvány,

b) Speciális gyermek- és lakásotthon létrehozása

Folytatni kell azokat a szakmai tárgyalásokat, mely a megye speciális gyermek- és lakásotthon problémájára megoldást jelent. A Megyei KEF szorgalmazza a Megyei Önkormányzat ez irányú törekvéseit. A speciális gondozást igénylő

- Intézkedés: A Megyei KEF szorgalmazza a szakmai tárgyalásokat a speciális igényű gyermekek elhelyezése érdekében
- Határidő: Folyamatos
- Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
- Együttműködő: Fejér Megyei Önkormányzat, Fejér Megyei KEF

Intézkedés:	A Fejér Megyei Lakásotthon hálózatban élő szenvedélybeteg fiatalok számára egyéni és csoportfoglalkozások, nevelő számára esetszbeszélés, szupervízió
Határidő:	2007. május 31.(Pályázati forrás függő, pályázat folyamatban van)
Felelős:	Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
Együttműködő:	Fejér Megyei Önkormányzat, Fejér Megyei KEF, Fejér Megyei Lakásotthon-hálózat, Székesfehérvári Zöld Alma Egészségfejlesztő Alapítvány

c) Szendélybetegek tartós bentlakásos intézménye

A Fejér megyei szociális szakellátó rendszerből hiányzik a szenvedélybetegek tartós bentlakásos intézménye. A megyében a Magyar Református Egyház Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió Ráckeresztúri Dropterápiás Otthona biztosít átmeneti elhelyezést. A hiányzó szakellátást a Fejér Megyei Önkormányzat Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálatáról szóló dokumentum is jelzi, melyet a közgyűlés 221/2005. (XII.15. K.h. sz. határozatával fogadta el. Elő kell segíteni, hogy a megye területén létrejöjjön és megkezdje működését a szenvedélybetegek tartós bentlakásos intézménye.

Intézkedés:	A Megyei KEF szorgalmazza tárgyalások folytatását a szenvedélybetegek tartós bentlakásos intézményének létrehozásáról
Határidő:	Folyamatos
Felelős:	Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
Együttműködő:	Megyei KEF, Fejér Megyei Önkormányzat, Magyar Református Egyház Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió Ráckeresztúri Dropterápiás Otthona

Intézkedés:	A Fejér Megyei Önkormányzat fenntartásában működő idősök ápoló-gondozó otthonában élő szenvedélybetegekkel való egyéni foglalkozás folytatása
Határidő:	Folyamatos
Felelős:	Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
Együttműködő:	Fejér Megyei Önkormányzat, Fejér Megyei KEF, Alba Caritas Hungarica Alapítvány RÉV Szendélybeteg-segítő Szolgálat

d) Szolgáltatásfejlesztés ösztönzése

Alacsonyküszöbű szolgáltatások

Alacsonyküszöbű szolgáltatásokat jelenleg három helyen lehet igénybe venni a megyében. A szolgáltatásokat bővíteni szükséges és különös figyelmet kell fordítani azon akciókörzetekre, ahol ezek még hiányoznak (Bicskei, Móri, Sárbogárdi). A Megyei KEF felkeresi az illetékes Önkormányzatok képviselőit, és javasolja olyan társadalmi szervezetek felkutatását, akik vállalják az adott akciókörzetben alacsonyküszöbű szolgáltatás működtetését.

Elérő szolgáltatásokat, utcai megkereső tevékenység

Elérő szolgáltatásokat, utcai megkereső tevékenységet jelenleg csak az Alba Caritas Hungarica Alapítvány Rév Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat működtet megyében. Szükséges újabb ellátási helyek indítása különös tekintettel a két nagyvárosra. A Megyei KEF felkeresi az illetékes Önkormányzatok képviselőit, és javasolja olyan társadalmi szervezetek felkutatását, akik vállalják az adott akciókörzetben a szenvedélybetegek közösségi ellátásának működtetését.

Ártalomcsökkentés

A tücsere és metadon programok működtetését egészségügyi kereteken belül az Országos Egészségbiztosítási Pénztár finanszírozásában lehet megvalósítani elsősorban a Megyei Jogú Városok Kábítószerügyi Egyeztető Fórumaival együttműködve. Ösztönözní kell a Megyei Jogú Városokat és a Megyei Önkormányzatot az ártalomcsökkentő programok működtetése érdekében.

Elterelés

Miután nő a kábítószer-fogyasztók száma, várhatóan egyre több személy kerül eljárásba, melynek következtében növelni kell majd a megelőző-, felvilágosító foglalkozást biztosító szakmai szervezetek számát a megyében.

Intézkedés: Helyi önkormányzatok, társadalmi szervezetek megkeresése alacsonyküszöbű és elérő szolgáltatások indítása céljából
 Határidő: 2007. december 31.
 Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
 Együttműködő: Fejér Megyei KEF, megyei települési önkormányzatok

Intézkedés: Egyeztetés az ártalomcsökkentő programok működtetése érdekében
 Határidő: 2007. december 31.
 Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
 Együttműködő: Fejér Megyei Önkormányzat, Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, Dunaújváros Megyei Jogú Város Önkormányzata, Fejér Megyei KEF, Dunaújvárosi KEF, Székesfehérvári KEF, Fejér Megyei Szent György Kórház

Intézkedés: Elterelésbe vont személyek számának nyomon követése
 Határidő: Folyamatos
 Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
 Együttműködő: Fejér Megyei KEF

e) Reszocializációs és reintegráló programok ösztönzése

Közismert, hogy az EU pályázatok esetében nagy összegű önrész szükséges, mely programok keretén belül elsősorban innovatív tevékenységet és intézményfejlesztést lehet végezni. A kreatív, és újszerű programok megvalósítását támogatja az Európai Unió, ám sok pályázó az önerő hiánya miatt esik el a támogatástól. A Megyei KEF elősegíti a pályázni kívánó szervezetek, valamint a Megyei Önkormányzat találkozását, és a tárgyalások megkezdését a partneri kapcsolat kialakítására.

Intézkedés: Társadalmi szervezetek és önkormányzati intézmények közötti pályázati partnerség fejlesztése
 Határidő: Folyamatos

Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
Együttműködő: Fejér Megyei KEF, Fejér Megyei Önkormányzat

IV. Prioritás: Kínálatcsökkentés

a) Szezonális programok működtetése a Velencei-tónál

Lehetővé kell tenni, hogy a kiemelt turisztikai időszak idején fokozott bűnmegelőzési programok történjenek a kriminalisztikai elemek csökkentése érdekében. A nyári időszak alkalmas a bűnmegelőzési táborok szervezésére is, mely szintén kiegészítő eleme a fiatalok bűnözés megelőzésének. A Megyei KEF működjön együtt a Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Bizottsággal és keresse a közös megvalósítási pontokat a Bűnmegelőzési Konceptió cselekvési tervével összhangban.

Intézkedés: Kapcsolódási pontok keresése
Határidő: 2006. június 30.
Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
Együttműködő: Fejér Megyei KEF, Fejér Megyei Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Bizottság Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztály

b) Infrastrukturális fejlesztés

Jelenleg minden akciókörzetben működik rendőrkapitányság, ellenben működési feltételeik koránt sem egységesek. Előzetes felmérések után differenciált módon kell elősegíteni az egyes kapitányságok fejlesztését. A Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Bizottsággal, valamint a Fejér Megyei RFK Bűnmegelőzési Osztályával együttműködve a Megyei KEF keresse lehetőségeket a rendőrkapitányságok fejlesztésére.

Intézkedés: Egyeztetés a rendőrkapitányságok támogatásának lehetőségeiről
Határidő: 2007. december 31.
Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
Együttműködő: Fejér Megyei KEF, Fejér Megyei Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Bizottság, Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztály,

c) Kapcsolódás a biztonságos szórakozóhely programhoz

A helyi önkormányzatok a Megyei KEF ajánlására szorgalmazzák a településükön működő szórakozó helyek biztonságos szórakozó helyé alakulását.

Intézkedés: Ajánlások megfogalmazása a települési önkormányzatok számára a biztonságos szórakozóhelyek kialakításához.
Határidő: 2006. december 31.
Felelős: Fejér Megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum elnöke
Együttműködő: Fejér Megyei KEF, Fejér Megyei Önkormányzat, megyei települési önkormányzatok

Fogalomtár

Ártalomcsökkentő programok

Az ártalomcsökkentés nem csak és kimondottan túcsere és metadon programot jelent, hanem mindazt a kezelést és beavatkozást, amely a szekunder prevenció területén belül történik. Ide tartoznak - tevékenységüket tekintve - az alacsonyküszöbű intézmények, amelyek egyéni segítő beszélgetésekkel, csoportfoglalkozásokkal, önsegítő csoportokkal próbálják azokat az ártalmakat csökkenteni, melyek a szerhasználót fenyegetik. Ezek a programok a Fejér Megyei Szent György Kórház Addiktológiai Osztállyal együttműködve tudnak csak hatékonyan működni. Tekintettel arra, hogy a jelenleg működő alacsonyküszöbű intézmények törvényileg még nincsenek szabályozva és nem szerepelnek a Szociális Törvényben (ez folyamatban van, remélhetőleg 2007. januártól megoldódik), a helyi kábítószer-probléma visszaszorítása érdekében kiemelten fontos szerepet kap ezen intézmények megerősítése. Amíg az állami finanszírozás nem rendeződik, rászorúlnak ezek a civil alacsonyküszöbű intézmények az önkormányzatok anyagi támogatására.

Biztonságos szórakozó hely program

A programhoz csatlakozó diszkók, szórakozóhelyek üzemeltetői vállalják, hogy a vezetésük alatt álló szórakozóhelyen az alábbi feltételeket megvalósítják:

- ingyenes, korlátlan mennyiségű ivóvíz elérhetővé tétele;
- a megfelelő szellőztetés biztosítása;
- a droghasználat veszélyeire vonatkozó szóróanyagok terjesztése;
- a legolcsóbb italként alkoholmentes üdítő elérhetővé tétele;
- a nyitvatartási idő alatt olyan képzett szakember jelenléte a szórakozóhelyen, aki felvilágosítást tud nyújtani a droghasználat következményeit illetően és tanácsot tud adni a drogfogyasztás következtében fellépő egészségügyi és pszicho-szociális kockázatok elkerülésével kapcsolatban, illetőleg
- egy elkülönített - csendes - helyiség, vagy helyiség rész biztosítása ezen szakember működéséhez;
- a nyitvatartási idő alatt elsősegély-nyújtásban képzett szakember jelenléte a szórakozóhelyen, aki szükség esetén további segítséget (mentőt) hív;
- a látogatók rendelkezésére áll egy hűvösebb, csendes, pihenésre alkalmas helyiség;
- a látogatók csomagját biztonsági szolgálat vizsgálja át;
- a szórakozóhelyre történő belépéskor a veszélyes tárgyak kiszűrése fém detektorral történik;
- a szórakozóhelyek üzemeltetői együttműködési megállapodás aláírására törekcsenek a helyi önkormányzattal, a rendőrséggel, a területen illetékes egészségügyi szolgáltatóval és a droghasználat megelőzésének célját felvállaló civil szerveződésekkel.

Drogambulancia

Integrált intézmény mely a droghprobléma egyéni és társadalmi kárainak mérséklését célozza tevékenységével. Alacsonyküszöbű szolgáltató, és gyógykezelést is ellátó intézmény. Az ambulanciára anonim módon, TAJ szám nélkül is lehet jelentkezni. Kizárólag előjegyzéssel, előzetes bejelentkezés alapján működik. A kliensek ellátásán kívül személyes és telefonos tanácsadás is működik hozzátartozók részére. Nem feladata az akut esetek ellátása, de fel kell készülni azok ellátására (túladozás, súlyos megvonási tünetek) – azt továbbra is a sürgősségi osztály látja el. Orvosi ellátás. Állapotfelmérés: Az eltereléshez szükséges felmérést jelenleg az addiktológiai gondozó végzi, ezt a továbbiakban az ambulancia végezne, megfelelő OEP

finanszírozás mellett. Az elterelés mindkét változatában részt venne (megelőző felvilágosító oktatás, gyógykezelés). Előbbi esetén alternatívát jelenthet a meglévő intézmények mellett. Metadon kezelés: metadon detoxikáció és fenntartó kezelés. Drogteszt (nyál- és vizeletteszt) elvégzése, kiértékelése. Beutaló szűrővizsgálatokra. Prevenációs feladatok (iskolai felvilágosítás, rendezvények szervezése, kiadványok megjelentetése, továbbképzések). Kapcsolattartás más ellátó helyekkel. Drogproblémával kapcsolatos kutatások támogatása.

Tekintettel arra, hogy a drogfogyasztás Magyarországon növekvő tendenciát mutat, valamint, hogy a krónikus (függő) drogfogyasztók részéről igény mutatkozik gyógykezelésre, drogambulancia létesítéséről határozott a Székesfehérvári Önkormányzat. Mindez összhangban áll a Nemzeti Stratégia irányelveivel, valamint a kormány érvényes, idevonatkozó határozatával. (A Kormány 1036/2002: (IV.12.) Korm. Határozatának 14/c pontja szerint régióként legalább egy fenntartó (helyettesítő) kezelési centrum létrehozása, továbbá kórházi detoxifikációs és addiktológiai részleg, valamint az igényeknek megfelelő kapacitású gyermek-addiktológiai részleg kialakítása szükséges. Ehhez kapcsolódva megyénként szükséges a kábítószer-problémákkal küzdő betegek kezelését végző drogambulanciák kialakítása, valamint az ambuláns ellátást nyújtó addiktológiai szakrendelések továbbfejlesztése)

A drogfogyasztók kezelése speciális személyi és tárgyi feltételeket kíván. Az egészségügyi rendszerben az anonimitás lehetőségének hiánya miatt a drogfogyasztók jelentős része nem jelenik meg. A civil szervezetek által nyújtott lehetőségek ellenben korlátozottak: a gyógykezelés személyi és tárgyi feltételei hiányoznak. A metadon program feltételei ismertek, szabályozottak. Megyénkben jelenleg nincs olyan intézmény, amely erre alkalmas lenne, a jelenlegi ellátási rendszer intézményei: 1. Székesfehérvár, Dunaújváros, addiktológiai gondozó, 2. Rév szenvedélybeteg segítő szolgálat, ambulancia, Székesfehérvár, 3. Ráckeresztúr, rehabilitációs intézet. 4. Az ANTSZ anonim, ingyenes HIV, hepatitisz szűrést biztosít.

A drogambulanciák szakmai minimumfeltételei

1. Tárgyi feltételek:	
Vizsgálóhelyiség	1
adminisztratív helyiség	1
Váró	SZ
személyzeti WC	SZ
WC betegek részére nemenként	SZ
vizelettesztre alkalmas helyiség	1
orvosi szoba	1
csoportszoba	1
2. Alapfelszerelés	
íróasztal	4
szék: munkaszobánként	3-3, össz.: 9
váró	10
csoportszoba	12
vizsgálóágy	1
gyógyszeres pánceszekrény (rögzített)	1
anyag- és eszköztároló szekrények	2
zárható dokumentumtároló-rendszer	1
mozgatható vizsgálólámpa	1
vérnyomásmérő	1
fonendoszkóp	2
sürgősségi táská	1
személyi számítógép	1
telefonközpont és fax	1
magnetofon	1
Diktafon	1
3. Személyi feltételek:	
pszichiáter (heti 60 gondozási óra)	2

pszichológus	1
segítő foglalkozású diplomás (szociális munkás, gyógy-pszichopedagógus, konzultáns stb.)	3
Jogász	EI
asszisztens	1
4. Szakmai környezet:	
Diagnosztikai háttér:	
A drogambulancia területén elvégzendő vizsgálatok: vizelet-gyorsteszték (drogonként legalább 50 db) pszichodiagnosztika: legalább 1 személyiségteszt ASI (addikció súlyossági teszt)	
Nem a drogambulancia területén elvégzendő vizsgálatok:	
laboratórium	EI
EKG	EI
EEG	EI
UH	EI

Jelmagyarázat: Sz= szükséges, EI= elérhető

A fenti – közlönyben megjelnt - táblázatból nem egyértelmű az orvosi órák száma. Bár kezdetben a teljes óraszám nem szükséges, az igények növekedésével a következő finanszírozási rendszerre lenne szükség: 40 gondozói, 40 - 60 szakorvosi (szakellátási), 60 óra nem orvosi (pszichológus, szociális munkás, konzultáns).

A fenti táblázatban nem szerepel, de feltétlenül szükséges: 1 főállású pályázatíró, 1 reanimációs táskás Sürgősségi gyógyszeres táskás, Személyi számítógép + 2 db, hálózat, Fénymásológép, Internet hozzáférés (szélessávú), Videó, DVD lejátszó, televízió.

Elérő szolgáltatások, utcai megkereső tevékenység

A terápiás tapasztalatok azt igazolják, hogy a szenvedélybeteg alulmotivált a változást tekintve, tele van szorongással, szégyennel és félelmekkel, illetve többnyire reményvesztett. Ennek megváltoztatására alkalmatlan a rugalmatlan ellátórendszer (önhibáján kívül), éppen ezért szükségeltetik a személyes megkeresés, a terepmunka, a kihelyezett segítségnyújtás és a széles skálán mozgó reintegráló, reszocializáló programok biztosítása. A szerhasználó személyek kevésbé motiváltak a segítségkérésre és a változásra, így szükséges felkutatni őket, és számukra testre szabott ellátást biztosítani. A szenvedélybetegek közösségi ellátása lehetővé teszi a kihelyezett kezelést és gondozást az ellátórendszer intézményeiben úgy, hogy nem kell a szenvedélybeteget, vagy a hozzátartozót más helyre irányítani.

Elterelés

Azon kábítószer-fogyasztó személyek, akik a rendőrség előállított és eljárás indult ellenük, választhatnak a büntető eljárásban való részvétel vagy a kezeléseik között. Az utóbbi eljárási módot nevezzük elterelésnek. A függők számára gyógykezelésen, a nem függők számára pedig megelőző-, felvilágosító foglalkozáson való részvétel a kötelező hat hónapon keresztül. Ezen időszak idejére pártfogói felügyelet alatt állnak.